

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥ
ΡΑΤΣΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΙΣΑΛΛΟΔΟΞΙΑΣ**

**ΣΥΣΤΑΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΣ
ECRI ΑΡΙΘ. 1:**

**Η ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥ ΡΑΤΣΙΣΜΟΥ,
ΤΗΣ ΞΕΝΟΦΟΒΙΑΣ, ΤΟΥ ΑΝΤΙΣΗΜΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΤΗΣ ΜΙΣΑΛΛΟΔΟΞΙΑΣ**

Στρασβούργο, 4 Οκτώβρης 1996

Secretariat of ECRI
Directorate General of Human Rights and Legal Affairs
Council of Europe
F - 67075 STRASBOURG Cedex
Tel.: +33 (0) 3 88 41 29 64
Fax: +33 (0) 3 88 41 39 87
E-mail: combat.racism@coe.int

Επισκεφθείτε το web site μας: www.coe.int/ecri

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας:

Θυμίζοντας τη Διακήρυξη που υιοθετήθηκε από τους Αρχηγούς Κρατών και Κυβερνήσεων των Κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης στη Συνάντηση Κορυφής που έγινε στη Βιέννη στις 8-9 Οκτωβρίου 1993·

Θυμίζοντας ότι το Σχέδιο Δράσης, για την καταπολέμηση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας, του αντισημιτισμού και της μισαλλοδοξίας, που αναπτύχθηκε ως τμήμα της Διακήρυξης αυτής, ανάθεσε στην Επιτροπή Υπουργών να ιδρύσει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας, στην οποία, δόθηκε η εντολή, μεταξύ άλλων, να διατυπώσει συστάσεις γενικής πολιτικής για τα Κράτη μέλη·

Έχοντας υπόψη τις προτάσεις οι οποίες περιέχονται στη Σύσταση Αριθ. 1275 για τη μάχη κατά του ρατσισμού, της ξενοφοβίας, του αντισημιτισμού και της μισαλλοδοξίας που υιοθετήθηκαν από την Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης στις 28 Ιουνίου 1995·

Πεπεισμένη ότι για την αποτελεσματική καταπολέμηση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας, του αντισημιτισμού και της μισαλλοδοξίας, απαιτείται μια συνεχής και περιεκτική προσέγγιση που αντανακλάται σε μια μεγάλη ποικιλία μέτρων που συμπληρώνουν κι ενδυναμώνουν το ένα τ' άλλο, καλύπτοντας όλες τις πλευρές της ζωής·

Αναγνωρίζοντας την κοινωνική, οικονομική και νομική διαφορετικότητα των Κρατών μελών και την ανάγκη για συγκεκριμένα μέτρα στο πεδίο αυτό που θ' αντανακλούν αυτή την διαφορετικότητα·

Αντιλαμβανόμενη ότι ο ρατσισμός, η ξενοφοβία, ο αντισημιτισμός και η μισαλλοδοξία δεν μπορούν να εξουδετερωθούν με νομικά μέτρα μόνο, αλλά τονίζοντας ότι παρόλα αυτά τα νομικά μέτρα είναι υψίστης σημασίας και ότι η μη εφαρμογή της σχετικής ισχύουσας νομοθεσίας θίγει την αξιοπιστία της δράσης εναντίον του ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας γενικά·

Θυμίζοντας ότι οι μεσοπρόθεσμες και οι μακροπρόθεσμες προληπτικές στρατηγικές που βασίζονται σε εκπαιδευτικά και άλλα μέτρα είναι αποφασιστικές για την καταπολέμηση των διαφόρων εκδηλώσεων ρατσισμού, ξενοφοβίας, αντισημιτισμού και μισαλλοδοξίας και εκφράζοντας με τον τρόπο αυτό την υποστήριξή της για τις πρωτοβουλίες που έχουν αναληφθεί μέσα στο Συμβούλιο της Ευρώπης, και ιδιαίτερα στο πεδίο της διδασκαλίας της ιστορίας, καθώς και για τη Σύσταση (84)18 για την εκπαίδευση των δασκάλων στην εκμάθηση της διαπολιτισμικής κατανόησης, ιδιαίτερα στο πλαίσιο της μετανάστευσης και τη Σύσταση R (85)7 για τη διδασκαλία και εκμάθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στα σχολεία·

Αναγνωρίζοντας τον ενεργό ρόλο που μπορούν να παίξουν τα ΜΜΕ υπέρ ενός πολιτισμού ανοχής και αμοιβαίας κατανόησης·

Επιζητώντας μ' αυτή την πρώτη σύσταση γενικής πολιτικής, η οποία είναι συμπληρωματική σε άλλες προσπάθειες σε διεθνές επίπεδο, να βοηθήσει τα Κράτη μέλη στην αποτελεσματική καταπολέμηση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας, του αντισημιτισμού και της μισαλλοδοξίας, με την πρόταση χειροπιαστών και συγκεκριμένων μέτρων σ' έναν περιορισμένο αριθμό περιοχών οι οποίες είναι ιδιαίτερα κατάλληλες·

συνιστά στις Κυβερνήσεις των Κρατών μελών τα εξής:

A. ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ, ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

- Να εξασφαλίσουν ότι η εθνική έννομη τάξη σε ψηλό επίπεδο, για παράδειγμα στο Σύνταγμα ή στο Θεμελιώδη Νόμο, εγκλείει τη δέσμευση του Κράτους για ίση μεταχείριση όλων των ατόμων και για μάχη εναντίον του ρατσισμού, της ξενοφοβίας, του αντισημιτισμού και της μισαλλοδοξίας·
- Να υπογράψουν και να επικυρώσουν τα σχετικά διεθνή συμβατικά κείμενα, ο κατάλογος των οποίων βρίσκεται στο Παράρτημα·
- Να εξασφαλίσουν ότι το εθνικό ποινικό, αστικό και διοικητικό δίκαιο ειδικά και συγκεκριμένα αντιτίθενται κατά του ρατσισμού, της ξενοφοβίας, του αντισημιτισμού και της μισαλλοδοξίας, προβλέποντας, μεταξύ άλλων:
 - ότι η διάκριση στην απασχόληση και στην παροχή αγαθών και υπηρεσιών στο κοινό είναι παράνομη·
 - ότι ρατσιστικές και ξενόφοβες πράξεις τιμωρούνται αυστηρά με μεθόδους όπως:
 - ο ορισμός κοινών αδικημάτων που έχουν ρατσιστική ή ξενόφοβη φύση ως ιδιώνυμων αδικημάτων·
 - η δυνατότητα να ληφθούν ειδικά υπόψη τα ρατσιστικά ή ξενόφοβα κίνητρα του παραβάτη·
 - ότι εγκληματικές ενέργειες ρατσιστικής ή ξενόφοβης φύσης μπορούν αυτεπάγγελα να διωχθούν ποινικά·
 - ότι, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει τα Κράτη κατά τα σχετικά διεθνή συμβατικά κείμενα και ιδιαίτερα με τα Άρθρα 10 και 11 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων,

προφορικές, γραπτές, οπτικοακουστικές εκφράσεις και άλλες μορφές έκφρασης, περιλαμβανομένων και των ηλεκτρονικών ΜΜΕ, οι οποίες παρακινούν σε μίσος, διακρίσεις ή βία εναντίον φυλετικών, εθνικών ή θρησκευτικών ομάδων ή εναντίον των μελών τους, λόγω του ότι ανήκουν σε μια τέτοια ομάδα, νομικά ανήκουν στην κατηγορία των εγκληματικών ενεργειών, οι οποίες θα πρέπει επίσης να καλύπτουν την παραγωγή, τη διανομή και την αποθήκευση για διανομή του εν λόγω υλικού·
- Σύμφωνα με τις παραπάνω αναφερόμενες διεθνείς υποχρεώσεις, να λάβουν μέτρα, περιλαμβανομένων όπου είναι απαραίτητο, των νομικών μέτρων, για την καταπολέμηση των ρατσιστικών οργανώσεων – λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι μπορούν να απειλήσουν τα ανθρώπινα δικαιώματα των μειονοτικών ομάδων – περιλαμβανομένης της απαγόρευσης τέτοιων οργανώσεων, όπου θεωρείται ότι αυτό θα συμβάλει στον αγώνα ενάντια στο ρατσισμό·
- Να εξασφαλίσουν ότι το κοινό έχει επίγνωση της νομοθεσίας η οποία καταπολεμά το ρατσισμό, την ξενοφοβία, τον αντισημιτισμό και τη μισαλλοδοξία·
- Να εξασφαλίσουν ότι δίνεται υψηλή προτεραιότητα στην ποινική δίωξη αδικημάτων ρατσιστικής ή ξενόφοβης φύσης και ότι η δίωξη αυτή αναλαμβάνεται ενεργά και σταθερά·

- Να εξασφαλίσουν ότι ακριβή δεδομένα και στατιστικές συλλέγονται και δημοσιεύονται σχετικά με τον αριθμό ρατσιστικών και ξενόφοβων αδικημάτων που καταγγέλλονται στην αστυνομία, τον αριθμό υποθέσεων που εκδικάζονται, τους λόγους της μη εκδίκασης και το αποτέλεσμα των υποθέσεων που εκδικάζονται·
- Να εξασφαλίσουν ότι πρόσφορα μέσα νομικής άμυνας διατίθενται για τα θύματα διακρίσεων, είτε από τον ποινικό νόμο είτε από τον διοικητικό και αστικό νόμο όπου χρηματική ή άλλη αποζημίωση μπορεί να εξασφαλιστεί·
- Να εξασφαλίσουν ότι επαρκής νομική βοήθεια διατίθεται για τα θύματα των διακρίσεων όταν αναζητούν μέσα νομικής άμυνας·
- Να εξασφαλίσουν ότι υπάρχει ενημέρωση για τη διαθεσιμότητα μέσων νομικής άμυνας και τις δυνατότητες πρόσβασης σ' αυτές·

B. ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ Σ' ΕΝΑΝ ΑΡΙΘΜΟ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

- Να λάβουν μέτρα στους τομείς της εκπαίδευσης και της πληροφόρησης ώστε να ενισχυθεί η μάχη ενάντια στο ρατσισμό, την ξενοφοβία, τον αντισιμιτισμό και τη μισαλλοδοξία·
- Να υιοθετήσουν πολιτικές που αυξάνουν την επίγνωση για τον πλούτο που φέρνει στην κοινωνία η πολιτισμική ποικιλία·
- Ν' αναλάβουν έρευνα για τη φύση, τις αιτίες και τις εκδηλώσεις του ρατσισμού, της ξενοφοβίας, του αντισιμιτισμού και της μισαλλοδοξίας σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο·
- Να εξασφαλίσουν ότι η διδακτέα ύλη των σχολείων, για παράδειγμα στους τομείς της διδασκαλίας της ιστορίας, καθορίζεται κατά τρόπο που να αυξάνει την εκτίμηση της πολιτισμικής ποικιλίας·
- Να καθιερώσουν και να υποστηρίξουν τμήματα εκμάθησης που προάγουν την πολιτισμική ευαισθησία, την ενημέρωση για τις προκαταλήψεις και τη γνώση των νομικών πλευρών των διακρίσεων, τα οποία απευθύνονται στα άτομα που είναι υπεύθυνα για τις διαδικασίες πρόσληψης και προαγωγής, που έχουν απευθείας επαφή με το κοινό και που είναι υπεύθυνα να βεβαιώσουν ότι τα πρόσωπα στην οργάνωση συμμορφώνονται με τα πρότυπα και τις πολιτικές της μη διάκρισης και των ίσων ευκαιριών·
- Ιδιαίτερα, να εξασφαλίσουν ότι τέτοιου είδους εκμάθηση εισάγεται και συντηρείται για την αστυνομία, το προσωπικό εγκληματολογικών και δικαστικών σωμάτων, τους υπαλλήλους των φυλακών και το προσωπικό που ασχολείται με τους αλλοδαπούς, και ιδιαίτερα τους πρόσφυγες και αυτούς που ζητούν άσυλο·
- Να ενθαρρύνουν τους δημόσιους υπαλλήλους να έχουν υπόψη τους ότι είναι επιθυμητό να προάγουν την ανεκτικότητα στα δημόσια σχόλιά τους·
- Να εξασφαλίσουν ότι η αστυνομία παρέχει ίση μεταχείριση σε όλα τα μέλη της κοινωνίας και ότι αποφεύγει οποιαδήποτε πράξη ρατσισμού, ξενοφοβίας, αντισιμιτισμού και μισαλλοδοξίας·

- Ν' αναπτύξουν επίσημες και ανεπίσημες δομές διαλόγου μεταξύ της αστυνομίας και των μειονοτικών κοινοτήτων και να εξασφαλίσουν την ύπαρξη ενός μηχανισμού ανεξάρτητης διερεύνησης περιστατικών και περιοχών σύγκρουσης μεταξύ αστυνομίας και μειονοτικών ομάδων·
- Να ενθαρρύνουν την πρόσληψη μελών των δημοσίων υπηρεσιών σε όλα τα επίπεδα, και ιδιαίτερα την αστυνομία και το προσωπικό υποστήριξης, από μειονοτικές ομάδες·
- Να εξασφαλίσουν ότι όλες οι δημόσιες υπηρεσίες και οι υπηρεσίες δημόσιας φύσης όπως η προστασία της υγείας, οι κοινωνικές υπηρεσίες και η εκπαίδευση, παρέχουν πρόσβαση χωρίς διάκριση σε όλα τα μέλη του κοινού·
- Να λάβουν συγκεκριμένα μέτρα, όπως η παροχή στοχευμένων πληροφοριών, προκειμένου όλες οι ομάδες που έχουν το δικαίωμα, να έχουν εκ των πραγμάτων ίση πρόσβαση σ' αυτές τις υπηρεσίες·
- Να προάγουν και ν' αυξήσουν τη γνήσια ισότητα ευκαιριών, εξασφαλίζοντας την ύπαρξη ειδικών μέτρων εκμάθησης για να βοηθηθούν άτομα μειονοτικών ομάδων να μπουν στην αγορά εργασίας·
- Να εγκαινιάσουν έρευνα στις πρακτικές διάκρισης και στα εμπόδια ή στους μηχανισμούς αποκλεισμού από τη ιδιωτική και δημόσια στέγαση·
- Να εξασφαλίζουν ότι η δημόσια στέγαση κατανέμεται βάσει δημοσιευμένων κριτηρίων τα οποία είναι δικαιολογήσιμα, δηλ. τα οποία εξασφαλίζουν ίση πρόσβαση για όλους όσους έχουν το δικαίωμα, ανεξαρτήτως εθνικής καταγωγής·
- Επειδή είναι δύσκολο ν' αναπτυχθεί και να εφαρμοστεί αποτελεσματικά πολιτική στις εν λόγω περιοχές χωρίς καλά δεδομένα, να συλλέξουν σύμφωνα με τους Ευρωπαϊκούς νόμους, τους κανόνες και τις συστάσεις για την προστασία δεδομένων και την προστασία του ιδιωτικού βίου, όπου και όποτε πρέπει, δεδομένα τα οποία θα βοηθήσουν στην εκτίμηση και αξιολόγηση της κατάστασης και τις εμπειρίες των ομάδων που είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στον ρατσισμό, την ξενοφοβία, τον αντισημιτισμό και τη μισαλλοδοξία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Κατάλογος σχετικών διεθνών νομικών κειμένων

- Σύμβαση για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων) [Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms (European Convention on Human Rights)] (1950) και τα πρόσθετα πρωτόκολλά της
- Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών σχετική με την Κατάσταση των Προσφύγων [United Nations Convention relating to the Status of Refugees] (1951)
- Σύμβαση της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας που αφορά τη Διάκριση σε Σχέση με την Εργασία και την Απασχόληση [Convention of the International Labour Organisation concerning Discrimination in Respect of Employment and Occupation] (1958)
- Ευρωπαϊκός Κοινωνικός, Καταστατικός Χάρτης [European Social Charter] (1961) και τα πρόσθετα πρωτοκολλά του
- Σύμβαση της UNESCO κατά της Διάκρισης στην Εκπαίδευση [UNESCO Convention against Discrimination in Education] (1960)
- Διεθνής Σύμβαση για την Εξάλειψη Όλων των Μορφών Φυλετικής Διάκρισης [International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination] (1965)
- Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτισμικά Δικαιώματα [International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights] (1966)
- Διεθνές Σύμφωνο για τα Αστικά και Πολιτικά Δικαιώματα [International Covenant on Civil and Political Rights] (1966) και το πρώτο πρόσθετο πρωτόκολλο του
- Ευρωπαϊκός Χάρτης για τις Περιφερειακές Γλώσσες ή τις Γλώσσες των Μειονοτήτων [European Charter for Regional or Minority Languages] (1992)
- Σύμβαση Πλαίσιο για την Προστασία των Εθνικών Μειονοτήτων [Framework Convention for the Protection of National Minorities] (1995)

